

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410-610-[7/39580] 291

12 Mart 2014

17728

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25/02/2014 tarihli ve 43452547-120.00-166138 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/39580 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEYBEKCI
Bakan

EKLER:

1- Cevap yazısı (3 sayfa)

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/39580 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar:

Sorular:

1. 2014 Şubat itibarı ile Ekonomi Bakanlığı'nın devlet desteklerinin (yatırım teşvikleri, ihracat destekleri vs.) ülke ekonomisi ve ihracatı yararına düzenlenmesi ve uygulanması adına yürütmekte olduğu çalışma ile projeler var mıdır? Varsa bunlar hangileridir ve ne aşamadır?

2. 2014 Şubat itibarı ile Ekonomi Bakanlığı'nın serbest bölgelerden ülke ekonomisine maksimum seviyede katkı sağlanması adına yürütmekte olduğu çalışma ile projeler var mıdır? Varsa bunlar hangileridir ve ne aşamadır?

Cevaplar:

Kalkınma planları ve yıllık programlardaki toplumsal ve ekonomik hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla yapılacak faaliyetlerin, uluslararası kuruluşlara olan yükümlülüklerimize aykırılık teşkil etmeyecek yöntemlerle desteklenmesi amacıyla istihsal olunan 27/12/1994 tarih ve 94/6401 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı"nın; 3 üncü maddesi ile verilecek devlet yardımları belirlenmiş, 4 üncü maddesi ile anılan Kararın yürütülmesine ilişkin her türlü düzenleme yapma yetkisi Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu (P-KKK)'na verilmiş, 5 inci maddesi ile P-KKK tarafından belirlenecek devlet yardımlarının uygulanması ve takibinin Ekonomi Bakanlığı (mülga Dış Ticaret Müsteşarlığı) tarafından yürütüleceği hüküm altına alınmış, aynı Karar'ın 6 ncı maddesinde ise bu Karar kapsamında sağlanacak devlet yardımları için gerekli olan kaynağın Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan (DFİF) karşılanacağı hususuna yer verilmiştir.

Bu çerçevede, Bakanlığım tarafından uygulanan "İhracata Yönelik Devlet Destekleri"nin ihracatımızın sürdürülebilir bir şekilde artırılması hedefimiz doğrultusunda belirli bir sistematigi bulunmaktadır. Bu destek sistematiginde 3 olgunluk seviyesi bulunmakta olup, her bir aşama için yürütülen destek programları ve buna ilişkin P-KKK Tebliğlerinin isimleri aşağıda ifade edilmektedir:

1-İhracata Hazırlık Aşaması:

- 2010/8 Sayılı Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ
- 97/5 Sayılı Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ

2- Pazarlama Aşaması:

- 2011/1 Sayılı Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ
- 2009/5 Sayılı Yurt Dışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişkin Tebliğ

- 2010/6 Sayılı Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ

3- Markalaşma Aşaması:

- 2006/4 Sayılı Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ
- 2008/2 Sayılı Tasarım Desteği Hakkında Tebliğ

Yukarıda belirtilen yardımlar tüm sektörler için yatay yardımlardır. Yatırım – üretim – ihracat– istihdam değer zincirini destekleyen; Ar-Ge, inovasyon, tasarım ve markalaşmaya değer veren bir yaklaşım ile kurguladığımız ihracata dönük devlet desteklerinin nihai hedefi, ihracatçılarımızı yüksek teknoloji ve katma değerli ürünler ihraç etmeye yönlendirmektir.

Dünyadaki gelişmelere paralel olarak ülkemiz de hizmet ihracatında önemli bir ivme yakalamış bulunmaktadır. Cumhuriyetimizin 100'üncü yıldönümü olan 2023 yılında 150 milyar ABD doları hizmet ihracatı gerçekleştirme hedefimiz bulunmaktadır. Bu çerçevede, ülkemizin uluslararası ticarete konu hizmet gelirlerinin artırılması ve hizmet sektörlerimizin uluslararası rekabet gücünün geliştirilmesi amacıyla, hizmet sektörlerine yönelik en kapsamlı ve özgün sektörel yardımları sunan devlet yardımı programı, 2012/4 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'in 25/06/2012 tarihli ve 28334 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanması ile yürürlüğe konulmuştur.

Söz konusu Tebliğ kapsamında, bilimsel, teknolojik ve kültürel altyapımızın tanıtımına ve mal ihracatımıza da doğrudan katkısı olan "sağlık turizmi, film, eğitim ve bilişim (yazılım ve bilgisayar oyunları) sektörleri kilit sektörler olarak belirlenmiştir.

Söz konusu Tebliğ kapsamında, bahsi geçen sektörler için aşağıdaki destekler sağlanmaktadır.

- ✓ Rapor desteği,
- ✓ Yurt dışı tanıtım desteği,
- ✓ Organizasyon (fuar) desteği,
- ✓ Yurt dışı birim desteği,
- ✓ Arama motoru desteği,
- ✓ Belgelendirme desteği,
- ✓ Danışmanlık desteği,
- ✓ Ticaret heyeti ve alım heyeti destekleri

sağlanmaktadır. Söz konusu desteklere ek olarak sağlık turizmi sektöründe hasta yol desteği; bilişim sektöründe bilgisayar oyunu ve bilgisayar uygulaması destekleri, film sektöründe ise yurt dışı pazarlama ve "Türk malı" imajının filmler aracılığıyla güçlendirilmesine yönelik reklam desteğinden yararlanılmaktadır.

Tebliğ kapsamındaki desteklerden sağlık kuruluşları, sağlık turizmi şirketleri, film yapımcısı ve dağıtımcısı şirketler, bilişim şirketleri, teknokentler, yüksek ve orta öğretim kurumları ile adı geçen sektörlerde faaliyet gösteren işbirliği kuruluşları faydalanmaktadır.

Teknik müşavirlik sektörümüzün etkin bir şekilde desteklenerek yurt dışındaki hedef pazarlarda aktif şekilde rekabet etmesi ve müteahhitlik sektörümüzün hizmet ve mal ihracatının artırılması amacıyla Bakanlığımızca hazırlanan "Teknik Müşavirlik Hizmetlerine

Yapılacak Devlet Yardımları Hakkında 2012/3 Sayılı Tebliğ", 25/06/2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bu kapsamda, yurtdışında fuarlara katılımdan ofis açmaya, yurtdışı eğitimden pazar araştırmasına kadar toplam 10 farklı destek kalemi bulunmaktadır.

2012/3 sayılı Tebliğ kapsamında Bakanlığımın sağladığı destek kalemlerinden "sözleşme ve fizibilite etüdü/nazım planı destekleri" özel öneme sahiptir. Bu destek sayesinde firmalarımız yurtdışında katıldığı ihalelerde Bakanlığım destek garantisine istinaden daha rekabetçi fiyat teklifleri sunabilmekte veya ihale sürecinde fiyat tekliflerini düşürebilmektedir. Bu bağlamda, baraj, elektrik santrali, otoyol, demiryolu, liman, raylı sistem gibi büyük çaplı altyapı projeleri ile proje aşamasında müteahhitlik firmalarının kim olacağına ve inşaat sırasında kullanılacak yapı malzemelerinin niteliklerinin ve menşeinin tayinine yön verilmesinin mümkün olduğu projeler, destek programının hedeflediği proje tipini teşkil etmektedir.

Bakanlığımın 637 sayılı KHK ile ihdas edilmesinin hemen akabinde, yatırım teşvik politikalarının başta 2023 hedefleri olmak üzere reel sektör taleplerini, küresel ekonomi ve ülke ekonomisindeki gelişmeleri dikkate alan yeni bir anlayışla gözden geçirilmesi ve ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden inşa edilmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Tüm ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve özel sektör temsilcilerinin etkin katılımı ile gerçekleştirilen çalışmaların ardından yeni yatırım teşvik sistemi 19 Haziran 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kamu ve özel sektörün ortak çalışması ile nihai hali verilen sistem kapsamında, cari açığın azaltılmasına katkı sağlamak, üretim yapımızın teknolojik değişimini ve dönüşümünü temin edecek yatırımları özendirmek, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlara hız vermek, uluslararası sermayeyi doğrudan yatırım olarak ülkemize kazandırmak, bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltarak ülkemizin her bir bölgesini kendi potansiyeli doğrultusunda birer yatırım ve üretim merkezi haline getirebilmek gibi oldukça iddialı hedefler konulmuştur.

Diğer taraftan, teşvik sistemi dinamik bir yapıdadır. Ulusal ve uluslararası alandaki ekonomik ve sosyal gelişmeler, sektörel değişimler Bakanlığım tarafından sürekli izlenmekte ve bu çerçevede ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda sistemde birtakım düzenlemeler gerçekleştirilmektedir.

Bu çerçevede, 3 adet mevzuat değişikliği yapılmış olup, bu düzenlemeler ile Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğine ilişkin azami destek sınırı 6. Bölge için kaldırılmış, belirli büyüklükteki otomotiv ana sanayi ve bazı yan sanayi yatırımları, başta kömür ve asfaltit olmak üzere belirli madenleri girdi olarak kullanan elektrik üretimi yatırımları ve yüksek kalorili kömür istihracına (kömür çıkarma) yönelik yatırımlar "öncelikli yatırımlar" kapsamına alınmıştır.

Ülkemizde serbest bölgelerin, ihracatta uluslararası rekabet avantajı yaratan mevcut amaçlarının, ülke ekonomisinin ihtiyaçlarına yönelik yatırımları çekme hedefi de dahil edilerek revize edilmesi, hizmet sektörlerinin "hizmet ihracatı temel amacında" yer aldığı yeni serbest bölgeler oluşturulması, bölgelerin ülke ekonomisine daha iyi hizmet edecek gümrük hattı dışı planlı yatırım yeri niteliklerinin kuvvetlendirilmesi ve mevcut uygulama sorunlarının giderilmesi konusundaki çalışmalarımız da devam etmektedir.